

Överenskommelse avseende kostnadsansvar för avhjälpandeåtgärder vid Bodentvätten

1 Parter

- I. Sveriges geologiska undersökning, org. nr. 202100–2528, (SGU)
Box 670
751 28 Uppsala

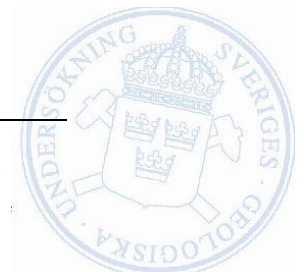
- II. Region Norrbotten, org. nr 232100–0230 (RNB),
971 89 Luleå

Ovanstående parter träffar härmed följande avtal avseende kostnader för parternas gemensamma ansvar för utredningar och saneringsåtgärder avseende föroreningar från tidigare verksamhet på fastigheten Pilen 6, Boden kommun (Överenskommelsen). Parterna benämns var för sig Part och tillsammans Parterna.

2 Allmän bakgrund

Parterna är enligt 10 kap. miljöbalken solidariskt ansvariga för avhjälpande av föroreningsskada och därmed förenade kostnader som syftar till att sanera konstaterade föroreningar från den tidigare verksamheten på fastigheten Pilen 6, Boden kommun ("Bodentvätten"). Enligt utförd ansvarsutredning (SGUs dnr 54001-392-2012), som Parterna ställt sig bakom, ska ansvaret mellan Parterna fördelas på så sätt att staten genom SGU bär 4/5 av ansvaret och RNB 1/5.

På fastigheten Pilen 6 har under perioden 1948-1978 bedrivits tvätteriverksamhet med vatten- och kemtvätt av den tidigare statliga organisationen Förenade Fabriksverken (FFV). Norrbottens läns landsting tog över tvätteriverksamheten på fastigheten perioden 1978-1980. Därefter förvärvade Bodens kommun fastigheten Pilen 6. Den byggnad som tvätteriverksamheten bedrevs i finns alltså på Pilen 6. För att möjliggöra en godtagbar sanering måste byggnaden rivas och kommunen ersättas enligt praxis. Ett avtal mellan

SGU och Bodens kommun för att reglera kommunens ersättning håller på att förhandlas fram.

Utredning av föroreningsituationen har pågått sedan 2008. Miljötekniska markundersökningar har visat att marken vid det tidigare tvätteriet är förorenad av framförallt lösningsmedlet perkloretylen (PCE) och höga koncentrationer har påträffats på Pilen 6 och de angränsande fastigheterna Pilen 5 och Pilen 2, samt i gatumark (bl a riksväg 97). PCE användes i tvätteriverksamheten mellan 1970 och 1980.

PCE och dess nedbrytningsprodukter är cancerogena ämnen, som innebär en risk för människors hälsa vid exponering under lång tid. SGU har en ambition att driva fram utredningar och åtgärder skyndsamt.

Den totala kostnaden för utredningar och åtgärdsförberedelser har åren 2008-2019 uppgått till ca 33 miljoner kronor. Saneringsåtgärder har i allt väsentligt ännu inte genomförts, undantaget ett par mindre delåtgärder på grannfastigheterna Pilen 5 och Pilen 2. Den slutliga totalkostnaden för åtgärdsförberedelser och saneringsåtgärder är ännu inte närmare känd.

3 Bakgrund till reglering av kostnadsansvar för utredning och avhjälpan av föroreningskada vid Bodentvätten

Av 9 § förordningen (2008:1233) med instruktion för Sveriges geologiska undersökning framgår att SGU ska bidra till att delmålen om efterbehandling av förorenade områden inom miljö kvalitetsmålet *Giftfri miljö* nås, genom att inventera samt genomföra ansvarsutredningar, nödvändiga undersökningar, åtgärder och efterföljande miljökontroll på områden där staten har ett eget ansvar för avhjälpan och där ingen annan myndighet kan svara för avhjälpan. Dessutom kan SGU enligt instruktionen vara huvudman för en annan kategori av objekt där det helt eller delvis saknas ett miljörettsligt ansvar.

SGU har därmed som en del i sin dagliga verksamhet att hantera förorenade områden, och har också en beställarorganisation uppbyggd för ändamålet. För närvarande består den av ungefär 15 projektledare och enheten har ungefär 70 pågående projekt i olika skeden.

Med bakgrund av detta och eftersom staten har det huvudsakliga miljörättsliga ansvaret, är Parterna överens om att SGU håller i projektet att avhjälpa denna föroreningskada.

Totalkostnaden för utredning och avhjälpande av ovan nämnda föroreningskada går i dagsläget inte att uppskatta.

4. Reglering av kostnadsansvar

SGU åtar sig att utreda och avhjälpa föroreningskada relaterad till tidigare verksamhet – i den utsträckning den hittills visat sig – på fastigheten Pilen 6, Boden kommun, och att stå för kostnaden härför.

RNB åtar sig att uppfylla sitt kostnadsansvar för föroreningskadan – i den utsträckning den hittills visat sig – och till SGU erlægga årsvis betalning för sin femtedel (1/5) av kostnaderna.

RNB:s första betalning ska ske år 2021. Den första betalningen ska innefatta RNB:s del för åren 2008–2019, samt RNB:s del för 2020. Därefter sker betalning för SGUs upparbetade kostnader för föregående år.

5. Åtaganden, underrättelse och kommunikation

SGU åtar sig att löpande – och minst en (1) gång per år – vid möte och skriftligen underrätta RNB om hur utredning och avhjälpande av föroreningskadan fortlöper, t.ex. avseende samråd med tillsynsmyndigheten, beslut som fattats, resultat och utvärderingar från genomförda utredningar och avhjälpande, planerade beställningar, samt det ekonomiska läget i projektet.

SGU åtar sig att söka de tillstånd mm som krävs för utredande och avhjälpande åtgärder. SGU åtar sig vidare att upprätta avtal med berörda fastighetsägare m.m.

6. Avtalets giltighet

Detta avtal börjar gälla när det undertecknats av båda parter.

Avtalet gäller till dess föroreningsskadan relaterad till tidigare tvätteriverksamhet – i den utsträckning den hittills visat sig – på fastigheten Pilen 6, Boden kommun, är avhjälpd i den utsträckning som tillsynsmyndigheten kräver.

Överenskommelsen har upprättats i två likalydande exemplar, varav Parterna tagit var sitt.

Uppsala den 2020
För Sveriges geologiska undersökning

Luleå den 2020
För Region Norrbotten

Underskrift

Annelie Wirtén, Generaldirektör

Underskrift

Anna-Stina Nordmark-Nilsson,
Regiondirektör
